

Cap sur l'école inclusive
en Europe

Erasmus+

Παιδαγωγικό φύλλο εργασίας

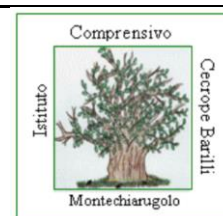
Ο χρόνος του κύκλου

Κορμός Ο του σεμιναρίου επιμόρφωσης

Επικοινωνία : Simona Alberti

I .C. « Cecrope Barilli » di Montechiarugolo (PR) Italie

<http://www.icmontechiarugolo.gov.it/>

Τίτλος : Ο χρόνος του κύκλου

Γενικός ορισμός: Σύντομη περιγραφή των στόχων και της δραστηριότητας

Ο χρόνος του κύκλου είναι μια εκπαιδευτική και παιδαγωγική στιγμή που αποσκοπεί στην ανάπτυξη υγιούς επικοινωνίας μεταξύ των συνομηλίκων και του δασκάλου. Πρόκειται για μια καθοδηγούμενη επικοινωνία για ένα συγκεκριμένο θέμα που βοηθά τα παιδιά να ανοίγονται και να εμπιστεύονται την ομάδα της τάξης και τον ενήλικα για να οικοδομήσουν μια αποτελεσματική σχέση με μια προοπτική ενσωμάτωσης όλων των ατόμων και όλες τις διαφορές.

Χρήση/Τομέας εφαρμογής

Αυτό το μοντέλο μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε διαφορετικές χρονικές στιγμές του έτους με μαθητές όλων των ηλικιών για να δημιουργηθεί μια αποτελεσματική σχέση μεταξύ μαθητών και εκπαιδευτικών, προκειμένου να επηρεαστεί θετικά η μάθηση.

Αρχές και θεωρητικά θεμέλια

Η μάθηση λαμβάνει χώρα σε μια ανθρώπινη σχέση: εάν η σχέση είναι θετική, η μάθηση «περνάει», αν η σχέση είναι αρνητική, η μάθηση σταματά. Η εδραίωση μιας αποτελεσματικής σχέσης μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών είναι ζωτικής σημασίας: η μάθηση των μαθητών μπορεί να αυξηθεί κατά 20% σε ένα υγιές περιβάλλον.

Ο Αμερικανός ψυχολόγος και ψυχοθεραπευτής Carl Ransom Rogers μας διδάσκει πώς η αποδοχή, η αυθεντικότητα, η ενσυναίσθηση και η σωστή επικοινωνία είναι θεμελιώδεις σε όλες τις ανθρώπινες σχέσεις (τεχνική καθρέφτη). Η κακή επικοινωνία εμποδίζει τη δημιουργικότητα, την αυτονομία και την εμπιστοσύνη, ενώ η αποτελεσματική επικοινωνία αυξάνει την αυτοεκτίμηση: όσοι δεν αισθάνονται την αξία τους δεν αισθάνονται αγαπημένοι και όσοι δεν αισθάνονται την αγάπη τους δεν αισθάνονται δεν ανταποκρίνονται στην πρόκληση και δυσκολεύονται να επικοινωνούν με τους συνομηλίκους και τους εκπαιδευτικούς.

Ο Κλινικός Ψυχολόγος Τόμας Γκόρντον, ένας στενός συνεργάτης του Ρότζερς, επισημαίνει πως η ενεργός ακρόαση και το μήνυμα της πραγματικότητας είναι απαραίτητες για μια μεθοδολογία που αποσκοπεί στη δημιουργία μιας έγκυρης σχέσης.

Η σχέση δάσκαλου-μαθητή είναι εξίσου σημαντική με το περιεχόμενο της διδασκαλίας: η αρχή αυτή είναι θεμελιώδης τόσο για τα "φυσιολογικά" παιδιά, όσο και για τα παιδιά με αναπηρίες, τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή τις ειδικές μαθησιακές δυσκολίες.

Παρουσίαση της μεθοδολογίας

Το θέμα του κύκλου μπορεί να επιλεγεί από διαφορετικές προτάσεις ανάλογα με την ηλικία των παιδιών. Με τα παιδιά των 6-7 ετών, είναι χρήσιμο να εργαστούμε για την ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΕΑΥΤΟΥ (η ιστορία μου, το σπίτι μου, μια όμορφη μνήμη της παιδικής μου ηλικίας, μια φωτογραφία ...). με παιδιά από 7 έως 8 ετών, μπορούμε να εργαστούμε πάνω στο ΑΝΗΚΕΙΝ, έτσι ώστε να εντοπίζουμε τις κοινωνικές σχέσεις (την οικογένειά μου, τους φίλους μου, τα κοινά μας και τις διαφορές μας, τη χώρα από την οποία έρχομαι, τη χώρα από την οποία προέρχονται ορισμένοι συμμαθητές ..)? για τα παιδιά από 8 έως 9 ετών, μπορούμε να εργαστούμε πάνω στις ΛΕΚΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ (για μένα μέσα στην κοινωνία: ξέρω πώς να μελετάω, πώς να ακούω και να επικοινωνώ, πώς να επιλύω συγκρούσεις, πώς να εργάζομαι σε ομάδες ...), ...

Οι χώροι

Αίθουσα ή γυμναστήριο.

Τα παιδιά πρέπει να κάθονται σε έναν κύκλο με τον δάσκαλο. Αν η τάξη είναι πολύ μεγάλη, είναι καλύτερο να διαιρέσετε τους μαθητές σε δύο ομάδες, προκειμένου να εξασφαλίσετε σε όλους την ευκαιρία να μιλήσουν και να ακουστούν από τους συμμαθητές τους. Εάν υπάρχει εκπαιδευτής στην τάξη ή βοηθητικός δάσκαλος, καλό είναι να είστε παρόντες για να διευκολύνετε τη συμμετοχή των παιδιών με αναπηρίες.

Οι μέθοδοι :

Κανόνες :

- Ακούω (χωρίς να διακόπτω)
- Κοιτάζω αυτόν που μιλάει
- Δεν αμφισβητώ
- Δεν κρίνω

Στόχοι : Η ικανοποίηση των βασικών αναγκών

- Ασφάλεια : βρίσκομαι σε ασφαλή κατάσταση μέσα στην ομάδα, ακούγομαι και είμαι αποδεκτός ιδιότητα του μέλους : Ανήκω στην ομάδα με τη μοναδικότητά μου και με τις διαφορές μου
- Εκτίμηση : δέχομαι και δίνω στους συμμαθητές μου (όλοι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη)
- Προσωπική συνειδητοποίηση: Η ταυτοποίηση του Jung μας θυμίζει ότι είμαστε ενήλικες και ότι γνωρίζουμε ότι είμαστε μοναδικοί, αλλά ότι στην εποχή της ανάπτυξης είναι απαραίτητο να καθοδηγούμε τα παιδιά.

- Να ξέρω να παίρνω μέρος στις εμπειρίες και να μοιράζομαι συναισθήματα
- Να ξέρουμε να είμαστε δημιουργικοί : ελευθερία επιλογής θέματος για να πω αυτό που θέλω
- Ξέρω να είμαι αποτελεσματικό μέλος μιας ομάδας : ο καθένας πρέπει να μπορεί να συμβάλει και να σέβεται τη σιωπή
- Είμαι ικανός να βλέπω τη θετική πλευρά των πραγμάτων: ισχυροποιώ τις θετικές μηνύες

Ο ρόλος του δασκάλου:

- Διευκόλυνση της εμφάνισης κανόνων (χώρος και κανόνες του κύκλου)
- Άσκηση ενεργητικής ακρόασης: ο καθένας κοιτάζει, ακούει, υπάρχουν φορές όταν δεν πετύχει, πρέπει να υπάρχει μια παύση
- Διευκρίνιση των εννοιών: "Είπες αυτό, σωστά; δε λέμε "Όχι, κάνεις λάθος"
- Έκφραση συναισθημάτων: Αισθάνομαι ότι έχεις ένταση... είσαι αναστατωμένος ...
- Διατήρηση της συνέχειας του θέματος: "Μιλάμε για ..." κοιτάζοντας όλα τα παιδιά
- Σύνθεση: κρατάμε σημειώσεις και ξεκινάμε μια συζήτηση με τα παιδιά "Μιλήσατε για ..."
- Υποστήριξη και ενθάρρυνση των μελών της ομάδας: Εάν ένα παιδί έχει δυσκολίες, χρησιμοποιούμε μια τεχνική κατοπτρισμού για να βοηθήσουμε το παιδί να συνεχίσει.

Τεχνικές ακρόασης

Ο χρόνος του κύκλου καθιστά δυνατή τη δημιουργία μιας στιγμής ακρόασης και αμοιβαίας γνώσης, της αποδοχής των διαφορών μεταξύ των παιδιών, η οποία είναι θεμελιώδης για την ανάπτυξη του καθενός και για την τάξη-ομάδα. Οι ανταλλαγές και η επικοινωνία περνούν επίσης και από το μή λεκτικό: η σιωπή και οι κινήσεις του σώματος είναι πολύ χρήσιμοι δείκτες που πρέπει να τηρούνται. Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή όχι μόνο στις σχέσεις μεταξύ των συμμαθητών, αλλά κυρίως στον τρόπο προσέγγισης των παιδιών. Οι διακοπές στην επικοινωνία μπορούν να δημιουργήσουν σύγχυση μεταξύ του περιεχομένου και της προσωπικής σχέσης, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε επιβεβαίωση, απόρριψη ή άρνηση!

Εάν ένας μαθητής έχει μια ασθένεια (συχνά παιδιά με αναπηρία, ΕΕΑ ή ΔΕΠΠΥ που έχουν προβλήματα με την αποδοχή και την αυτοεκτίμηση), τότε ο δάσκαλος θα πρέπει να στείλει ένα emphaticό μήνυμα, ένα μήνυμα πρώτου προσώπου, σαν το πρόβλημα να ήταν δικό του (ενεργή ακρόασή). Στην περίπτωση ενός παιδιού που έχει πρόβλημα και ξεκινά με τον δάσκαλο, πρέπει να περάσουμε σε μια παθητική ακρόαση: "ακούω ... προσπαθώ να καταλάβω, μπορείτε να μου πείτε περισσότερα;" για να ανοίξει το παιδί.

"Η ανθρώπινη επικοινωνία χαρακτηρίζεται από αλληλεπίδραση, πρέπει να βασίζεται σε κώδικα και κάτι που μοιάζει με μια γραμματική που όλοι οι συμμετέχοντες καλούνται να σεβαστούν"

(Η πραγματιστική της επικοινωνίας).

Βιβλιογραφία

Thomas GORDON, *Insegnanti efficaci*, Giunti Lisciani Editori, 1993

Thomas GORDON, *Relazioni Efficaci. Come costruirle, come non pregiudicarle*, Edizioni La Meridiana, 2005

Carl Ransom ROGERS, *Psicoterapia di consultazione*, Roma, Astrolabio-Ubaldini, 1971

Paul WATZLAWICK, J. H. BEAVIN, D. D. JACKSON, *Pragmatica della comunicazione umana. Studio dei modelli interattivi, delle patologie e dei paradossi*, Astrolabio Ubaldini, 1971